

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 67499/12
Milka BEKIĆ i ostali protiv Hrvatske
i 3 druga zahtjeva
(vidi u prilogu)

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući dana 30. rujna 2014. godine u Vijeću sastavljenom od:

gđe Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednice*,

gđe Elisabeth Steiner,

g. Paula Pinta de Albuquerque,

g. Linosa - Alexandra Sicilianosa,

g. Erika Møsea,

gđe Ksenije Turković,

g. Dmitrya Dedova, *sudaca*,

i g. Sorena Nielsena, *tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedene zahtjeve podnesene dana 28. rujna 2007. godine, 05. studenog i 18. prosinca 2012. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje kojeg su podnijeli podnositelji zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Popis podnositelja nalazi se u prilogu.
2. Hrvatsku vladu (u daljnjem tekstu: „Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.
4. Dana 22. kolovoza 1991. godine, ubijeni su podnositeljevi bliski rođaci Dragan Bekić, Nenad Pajić, Milan Kladar i Radovan Kragulj.

5. Dana 12. lipnja 2006. godine odvjetnik podnositelja podnio je Županijskom državnom odvjetništvu u Sisku (u daljnjem tekstu: ŽDO Sisak) kaznenu prijavu protiv I. K., V. C., V. K. i M. Š. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog na štetu ukupno petnaest pojedinaca, među kojima su i rođaci podnositelja navedeni u 4. paragrafu.

6. ŽDO Sisak je zaključilo kako su rođaci podnositelja stradali u oružanom sukobu između pripadnika srpske paravojne formacije tzv. "SAO Krajine" i hrvatske vojske ili su stradali kao kolateralne žrtve samog sukoba. ŽDO Sisak je stoga dana 11. prosinca 2006. godine, donijelo rješenje o odbačaju predmetne kaznene prijave.

7. Dana 27. prosinca 2006. godine podnositelji su preuzeli kazneni progon te Županijskom sudu u Sisku (u daljnjem tekstu: ŽS Sisak) podnijeli zahtjev za provođenje istrage. Dana 29. siječnja 2007. godine, ŽS Sisak je vratio istražni zahtjev podnositeljima pozivajući ih da ga dopune sukladno zahtjevima Zakon o kaznenom postupku. Podnositelji su se oglasili na navedeni poziv ŽS-a u Sisku koji je dana 23. travnja 2007. godine donio rješenje o odbačaju predmetnog istražnog zahtjeva. Predmetno rješenje o odbačaju je postalo pravomoćno dana 9. svibnja 2007. godine.

B. Mjerodavno domaće pravo

8. Kazneni zakon ("Narodne novine", br. 110/1997, sljedeće mjerodavne odredbe:

Članak 8.

"(1) Kazneni postupak za kaznena djela pokreće Državno odvjetništvo u interesu Republike Hrvatske i svih njezinih građana.

(2) Iznimno za određena kaznena djela može se zakonom propisati da se kazneni postupak pokreće privatnom tužbom ili da Državno odvjetništvo pokreće kazneni postupak povodom prijedloga."

9. Zakon o kaznenom postupku ("Narodne novine", br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02, 62/03), sljedeće mjerodavne odredbe:

Članak 2.

"(1) Kazneni se postupak može pokrenuti i provesti samo na zahtjev ovlaštenog tužitelja.

(2) Za djela za koja se progona po službenoj dužnosti ovlaštenu tužitelj jest državni odvjetnik, a za djela za koja se progona po privatnoj tužbi ovlaštenu tužitelj jest privatni tužitelj.

(3) Ako Zakon drukčije ne propisuje, državni odvjetnik je dužan poduzeti kazneni progon ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti i nema zakonskih smetnji za progon te osobe.

...

(6) Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog postupka, na njegovo mjesto može stupiti oštećenik kao tužitelj uz uvjete određene ovim Zakonom."

Članci 47. do 61. uređuju prava i obveze privatnog tužitelja i oštećenika kao tužitelja. Kazneni zakon razlikuje ova dva pojma. Privatni tužitelj je oštećena strana koja je ovlaštena podnijeti privatnu tužbu samo kada je to predviđeno Zakonom o kaznenom postupku (u pravilu, lakša kaznena djela). Oštećenik kao tužitelj je oštećena strana koja preuzima kazneni progon od državnog odvjetnika onda kada je državni odvjetnik odlučio kako ne postoje razlozi za nastavak kaznenog progona."

Članak 48.

“(1) Prijedlog za progon podnosi se državnom odvjetništvu, a privatna tužba nadležnom sudu.

(2) Ako je sam oštećenik podnio kaznenu prijavu ili je stavio prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnih zahtjeva u kaznenom postupku, smatra se da je time stavio i prijedlog za progon.

(3) Kad je oštećenik podnio kaznenu prijavu ili prijedlog za progon, a u tijeku postupka se utvrdi da se radi o kaznenom djelu za koje se progoni po privatnoj tužbi, prijava, odnosno prijedlog smatrat će se kao pravodobna privatna tužba ako su podneseni u roku propisanom za privatnu tužbu.”

Sukladno st. 1. čl. 55. , kad državni odvjetnik utvrdi da nema osnova da poduzme progon dužan je o tome u roku od osam dana obavijestiti oštećenika i uputiti ga da može sam poduzeti progon.”

Članak 71.

“(1) Privatne tužbe, optužnice i optužni prijedlozi oštećenika kao tužitelja, prijedlozi za progon, pravni lijekovi te druge izjave i priopćenja podnose se pisano ako zakonom nije drukčije propisano.

(2) Podnesci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti razumljivi i sadržavati sve što je potrebno da bi se na temelju njih moglo postupiti.

(3) Ako u ovom Zakonu nije drukčije propisano, sud će podnositelja podneska koji je nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se na temelju njega moglo postupati pozvati da podnesak ispravi, odnosno dopuni, a ako on to ne učini u određenom roku, sud će podnesak odbaciti.

(4) U pozivu za ispravak, odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.”

Članak 172.

“(1) Građani trebaju prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.”

Članak 173.

“(1) Prijava se podnosi nadležnome državnom odvjetniku pisano ili usmeno.
...”

Čl. 188. između ostalog propisuje kako se u zahtjevu za istragu moraju naznačiti: osoba protiv koje se zahtijeva provođenje istrage, opis djela iz kojeg proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela, zakonski naziv kaznenog djela, okolnosti iz kojih proizlazi osnovanost sumnje i postojeći dokazi.

Čl. 205. st.1. propisuje kako stranke i oštećenik mogu tijekom istrage stavljati istražnom sucu prijedloge da se obave pojedine istražne radnje.

PRIGOVORI

10. Podnositelji su prigovarali kako je došlo do povrede čl. 2. Konvencije jer kaznenopravni mehanizmi koje je država primijenila u odnosu na ubojstva njihovih bliskih rođaka, nisu bili u skladu s postupovnim aspektima koje propisuje čl. 2. Konvencije.

PRAVO

11. Podnositelji su prigovarali kako nije provedena učinkovita istraga u odnosu na ubojstva njihovih bliskih rođaka.

12. Vlada je navela kako je posljednja odluka veza za istragu ubojstava podnositeljevih rođaka donesena 23. travnja 2007. godine te je stoga predmetni zahtjev podnesen Sudu izvan šestomjesečnog roka. Vlada je nadalje isticala kako su nadležna domaća tijela provela učinkovitu istragu i ustanovila kako su podnositeljevi rođaci ubijeni tijekom oružanog sukoba ili kao kolateralne žrtve navedenog sukoba.

13. Sud je ustanovio kako je podnositeljev pravni zastupnik kaznenu prijavu protiv navodnih počinitelja podnio dana 12. lipnja 2006. godine. Posljednja odluka povodom navedene kaznene prijave donesena je dana 23. travnja 2007. godine, kada je ŽS u Sisku donio rješenje o odbačaju istražnog zahtjeva. Budući da podnositelji protiv navedenog rješenja nisu uložili žalbu, rješenje je postalo pravomoćno dana 09. svibnja 2007. godine. Međutim, podnositelji su svoje zahtjeve Sudu podnijeli dana 28. rujna, 05. Studenog i 18. prosinca 2012. godine.

14. Iz navedenog proizlazi kako predmetni zahtjevi nisu podneseni u roku te ih sukladno st. 1. čl. 35. Konvencije treba odbaciti.

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

Odlučuje spojiti zahtjeve;

Proglašava zahtjeve nedopuštenima.

Søren Nielsen
tajnik

Isabelle Berro-Lefèvre
predsjednica

PRILOG

Redni broj	Zahtjev broj	Podnesen dana	Podnositelj	Datum rođenja	Prebivalište	Odvjetnik
1.	67499/12	28/09/2012	Milka BEKIĆ	02/08/1955	Sisak	Luka ŠUŠAK
			Duško BEKIĆ	18/11/1982	Sisak	
			Dunja BEKIĆ	23/12/1983	Sisak	
			Danijel BEKIĆ	06/03/1988	Sisak	
2.	67522/12	28/09/2012	Radojka PAJIĆ	02/02/1960	Barajevo	Luka ŠUŠAK
			Damir PAJIĆ	17/10/1978	Barajevo	
			Jovica PAJIĆ	20/01/1982	Barajevo	
3.	74387/12	05/11/2012	Dragica KLADAR	02/03/1942	Blinjski Kut	Luka ŠUŠAK
4.	3466/13	18/12/2012	Mara KRAGULJ	15/10/1955	Čačak	Luka ŠUŠAK
			Milan KRAGULJ	23/06/1974	Čačak	
			Dragan KRAGULJ	05/12/1984	Čačak	
			Milena KRAGULJ	15/06/1976	Blinjski Put	